

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 126 0 P 215218 23 Gž
Tuzla, 12.11.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Sabire Baraković, kao predsjednice vijeća, Smiljane Lekić i Senade Uzunić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. M.M., kćeri F., iz ..., G.T., 2. N.H., sin F., iz .., G.T., 3. M.H.1, sin M., iz ..., G.T. i 4. M.H.2, sin M., iz ..., G.T., zastupani po punomoćniku Mihadi Bašić, advokatu iz Banovića, protiv tuženog Grad Lukavac, zastupan po Gradskom pravobranilaštvu Lukavac, radi utvrđivanja prava vlasništva i posjeda, v.sp. 50.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Lukavcu, broj: 126 0 P 215218 21 P od 24.05.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.11.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se uvažava, prvostepena presuda preinačava u stavu I i II izreke, tako da se tužitelji odbijaju sa tužbenim zahtjevom u cjelosti, uključujući i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, a tužitelji se obavezuju da tuženom naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 5.940,00 KM, dok se sa viškom zahtjeva za naknadu troškova, preko dosuđenog iznosa do potraživanog iznosa od 7.740,00 KM, tuženi odbija.

Tužitelji se odbijaju sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom I izreke prvostepene presude utvrđeno je da su tužitelji M.M., kći F., N.H., sin F., M.H.1, sin M. i M.H.2, sin M., suvlasnici i suposjednici sa dijelovima od po $\frac{1}{4}$ parcele označene kao k.č. broj 2402, zvana ..., Njiva 4. klase, površine 8552 m² upisane u zk. izvadak broj 2503 KO ..., odnosno u PL broj 171 KO ..., a što je tuženi dužan priznati i trpjeti da se tužitelji upišu kao suvlasnici sa dijelom od po $\frac{1}{4}$ u zemljišnoj knjizi koja se vodi kod Općinskog suda u Lukavcu i kao suposjednici sa dijelom od po $\frac{1}{4}$ u katastarskom operatu Grada Lukavac, sve u roku od 30 od dana donošenja presude.

Stavom II izreke, tuženi je dužan tužiteljima nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 8.203,00 KM, u roku od 30 dana od donošenja presude.

Stavom III izreke, odbijeni su tužitelji sa preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka, preko dosuđenog iznosa.

Protiv navedene presude žali se tuženi u stavu I i II izreke iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem tekstu skraćeno: ZPP), te iz razloga navedenih u žalbi, predlaže da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev tužitelja u cjelosti odbije kao neosnovan, te tužitelji obavežu da tuženom naknade troškove parničnog postupka precizirane u završnom izlaganju, ili da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu, tužitelji predlažu da se žalba tuženog odbije kao neosnovana, a tuženi obaveže da tužiteljima za sastav odgovora na žalbu isplati iznos od 1.728,00 KM.

Ovom sudu je 04.07.2024. godine „Junuzović – Kopex“ d.o.o. Lukavac, zastupan po punomoćniku Edinu I. Hodžiću, advokatu iz Advokatskog društva „HEAD LEGAL“ d.o.o. Tuzla, dostavio podnesak u kojem je istakao zahtjev (izjavu), da mu se prizna status umješača na strani tužitelja u ovom parničnom postupku, uz koji dopis je dostavljen ugovor o regulisanju međusobnih odnosa u vezi sa pravom na nekretnini broj OPU-IP: 26/2024, koji je zaključio sa tužiteljima 11.06.2024. godine, a o kojem zahtjevu će prvostepeni sud odlučiti u skladu sa odredbama ZPP koje regulišu sudjelovanje umješača u parnici.

Žalba je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi da su dosjelošću stekli pravo suposjeda i suvlasništva na nekretnini označenoj kao k.č. broj 2402 zv. „...“, njiva 4. klase, površine 8552 m², upisana u zk. izvadak broj 2503 k.o. ..., odnosno u Pl. broj 171 k.o. ..., kao vlasništvo i posjed tuženog.

Osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelji u bitnom zasnivaju na činjeničnim tvrdnjama da je tuženi „fiktivno“ upisan kao posjednik predmetne nekretnine, na osnovu rješenja Općinskog vijeća Lukavac broj 01-31-1096/13 od 31.07.2013. godine, a zatim i kao vlasnik u postupku harmonizacije nekretnina po novom i starom premjeru, da se tuženi nikada nije nalazio u posjedu predmetne nekretnine, već da su se u posjedu nalazili pravni prednici tužitelja (djed i nena), i to od 1963. godine, po osnovu izvršene zamjene svoje parcele u P. za predmetnu parcelu, da su nakon smrti djeda i nene u posjedu bili roditelji tužitelja, a nakon njihove smrti da se u posjedu nalaze tužitelji, da se radi o poljoprivrednom zemljištu koje je bilo u vlasništvu L.J., sa kojom su tužitelji u sudskom postupku zaključili nagodbu, kojom je utvrđeno da su tužitelji na osnovu dosjelošći stekli pravo vlasništva na predmetnim nekretninama.

Prema razlozima pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud usvojio tužbeni zahtjev tužitelja osnovom odredbe člana 58. Zakona o stvarnim pravima FBiH („Sl. novine FBiH“, broj: 66/13 i 100/13, u daljem tekstu skraćeno: ZSP), iznoseći zaključak da su tužitelji izvedenim dokazima dokazali da su protekom više od 20 godina neprekidnog zakonitog i savjesnog posjeda, računajući od 1963. godine, kada su njihovi pravni prednici izvršili zamjenu svoje nekretnine u P. za predmetnu nekretninu, tj. da su redovnom i vanrednom dosjelošću stekli pravo vlasništva na spornoj nekretnini.

Uporište za ovako izneseni zaključak, prvostepeni sud nalazi u činjenici da iz iskaza tužitelja kao parničnih stranaka, te iskaza saslušanih svjedoka M.H., S.H. i S.B. (srodnici tužitelja), kao i iz pismenih izjava D.M. i M.M.1, proizilazi da su nena i djed tužitelja svoju nekretninu u P. zamijenili za predmetnu nekretninu 1963. godine, od kada su je koristili, a da su je nakon njihove smrti koristili roditelji tužitelja, a nakon njihove smrti da ih koriste tužitelji, i to na način da su je obrađivali u poljoprivredne svrhe, budući da se radi o poljoprivrednom zemljištu.

Osnovano se žalbom ukazuje da zaključak prvostepenog suda da su tužitelji dosjelošću stekli pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini nije rezultat pravilne primjene materijalnog prava.

Naime, odredbom člana 58. stav 1. ZSP, je propisano da samostalni posjednik stiče dosjelošću pravo vlasništva na nekretnini, ako mu je posjed zakonit i savjestan, a nije pribavljen silom, prijetnjom ili zloupotrebom povjerenja, protekom 10 godina neprekidnog posjedovanja, dok je stavom 2. propisano da samostalni posjednik nekretnine, čiji je posjed savjestan stiče dosjelošću vlasništvo na nekretnini protekom 20 godina neprekidnog posjedovanja.

Dakle, za redovnu dosjelost se traži kvalifikovan posjed, a za vanrednu samo savjestan posjed. Kvalifikovan je onaj posjed koji je zakonit, savjestan i istinit. Posjed je zakonit ako se zasniva na punovažnom pravnom osnovu koji je potreban za sticanje prava vlasništva i ako je istinit, tj. ako nije pribavljen silom, prevaram ili zloupotrebom povjerenja, a posjednik ne zna ili ne može znati da stvar koju posjeduje nije njegova, tj. kada posjednik opravdano vjeruje da je stvar pribavio od vlasnika.

Tačno je da se prema odredbi člana 326. ZSP savjesnost posjeda pretpostavlja, kako to prvostepeni sud navodi u razlozima pobijane presude. Međutim, iznoseći stav da izvedenim dokazima nije oborena presumpcija savjesnosti tužitelja, prvostepeni sud je zanemario sadržaj nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Mehe Redžića od 30.05.2022. godine, kojeg je prihvatio kao objektivan i tačan, kao što je zanemario i sadržaj predmeta Narodnog odbora Opštine Lukavac – Arondacija zemljišta u k.o. ... K.N. rođ. B. iz D. i M.S. rođ. B. iz B. broj: 05/2-854/3-63, a iz

kojih proizilazi da predmetna parcela i po starom, a ni po novom premjeru nije bila upisana na tužitelje, niti na njihove pravne prednike. Naprotiv, iz sadržaja istih proizilazi:

- da je predmetna parcela k.č. broj 2402, po starom premjeru nosila oznake k.č. broj 491/1, k.č. broj 491/2, k.č. broj 492/1 i k.č. broj 492/2, koje su na osnovu kupoprodajnog ugovora iz 1922. godine bile upisane kao svojina M.J., a da je ove parcele nakon smrti M.J. naslijedila njegova supruga L.J. rođ. B., koja se na osnovu rješenja o nasljeđivanju Sreskog suda u Tuzli od 25.06.1956. godine upisala kao vlasnica navedenih parcela,
- da su po starom katastarskom operatu k.č. broj 491/1, k.č. broj 491/2, k.č. broj 492/1 i k.č. broj 492/2 bile upisane u posjedovni list broj 662 k.o. ... kao posjed Zemljoradničke zadruge Puračić sa dijelom 1/1, a na osnovu rješenja Komisije za arondaciju Skupštine Opštine Lukavac broj: 05/2-854/3-63 od 22.10.1963. godine,
- da je po novom katastarskom operatu predmetna parcela k.č. broj 2402 (stari premjer: k.č. broj 491/1, k.č. broj 491/2, k.č. broj 492/1 i k.č. broj 492/2) upisana u Pl. broj 171 k.o. ... kao državna svojina, sa pravom posjeda u korist Općine Lukavac, a upis prava posjeda u korist Općine Lukavac izvršen je 2013. godine iz Posjedovnog lista broj 169 k.o. ... sa dotadašnjeg posjednika Poljoprivrednog dobra „Spreča“, a na osnovu pravosnažnog rješenja Općinskog vijeća Općine Lukavac broj: 01-31-1096/13 od 31.07.2013. godine,
- da se u postupku harmonizacije nekretnina novog i starog premjera tuženi upisao kao vlasnik predmetne nekretnine,
- da su predmetnu nekretninu nakon smrti L.J. naslijedile njene sestre M.S. rođ. B. (k.č. broj 491/2, k.č. broj 492/2 i k.č. broj 492/1) i K.N. rođ. B. (k.č. broj 491/1, kao i k.č. broj 491/3 koja nije predmet ovog postupka),
- da je rješenjem Narodnog odbora Opštine Lukavac, Srez Tuzla broj 05/7-101/1-63 od 22.02.1963. godine data saglasnost Zemljoradničkoj zadruzi u Puračiću da može, u svrhu stvaranja uslova za arondaciju, vršiti kupovinu odnosno zamjenu poljoprivrednog zemljišta sa sopstvenicima u građanskoj svojini, a prema investicionom programu za stvaranje poljoprivrednih površina u društvenoj svojini u potezu pored rijeke Spreče,
- da je Narodni odbor Opštine Lukavac, Srez Tuzla aktom (potvrdom) broj 05/2-296/67 od 20.04.1963. godine i aktom (potvrdom) broj 05/2-296/66 od 18.04.1963. godine potvrdio da je M.S. sopstvenik zemljišta u građanskoj svojini i to k.č. broj 491/2, broj 492/2 i k.č. broj 492/1, a K.N. k.č. broj 491/1 i broj 491/3, a da se potvrde izdaju u svrhu zaključenja kupoprodajnog ugovora sa Zemljoradničkom zadrugom u Puračiću,
- da su 19.04.1963. godine i 20.04.1963. godine zaključeni Ugovori o kupovini i prodaji nepokretnosti između M.S. rođ. B. i K.N. rođ. B., kao prodavaca i Zemljoradničke zadruge u Puračiću kao kupca, kojim su prodavci prodali, a kupac kupio nekretnine označene kao: k.č. broj 491/2, oranica površine 3730 m², k.č. broj 492/2, oranica površine 500 m² i k.č. broj 492/1 oranica površine 500 m², k.č. broj 491/1, površine 3.400 m², upisane u zk.ul. broj 605 k.o. ..., uz ugovorene kupoprodajne cijene od 68.585 dinara i od 55.440 dinara, te uz pristanak prodavaca da se u zemljišne knjige nekretnine koje su predmet kupoprodaje upišu kao

društvena svojina, u korist Zemljoradničke zadruge Puračić s organom upravljanja Narodni odbor Opštine Lukavac,

- da je rješenjem Skupštine Opštine Lukavac, Srez Tuzla broj 05/2-854/8-63 od 22.10.1963. godine arondacijom obuhvaćeno i pripojeno Zemljoradničkoj zadrugi u Puračiću zemljište, i to k.č. broj 491/1 zv. „...“ oranica u površini 3.400 m² i k.č. broj 491/3 zv. „...“ oranica u površini od 1.220 m² čiji je sopstvenik K.N. rođ. B., zatim k.č. broj 491/2 zv. „...“ oranica u površini od 3730 m², k.č. broj 492/2 zv. „...“ oranica u površini od 500 m² i k.č. broj 492/1 zv. „...“ oranica u površini od 500 m², čiji je sopstvenik M.S. rođ. B., upisane u zk.uložak broj 605 ..., te da se na tom zemljištu određuje uknjižba prava vlasništva u korist društvene svojine sa organom upravljanja Skupština Opštine Lukavac i organa korištenja Zemljoradnička zadruga u Puračiću.

Nadalje, iznoseći stav da izvedenim dokazima nije oborena presumpcija savjesnosti tužitelja, te s tim u vezi pozivanje i na sudsku nagodbu od 06.12.2019. godine, koja je zaključena u predmetu Općinskog suda u Lukavcu broj 126 0 P 189194 17 P između tužitelja i tužene L.J., koju je u tom postupku zastupao privremeni zastupnik, prvostepeni sud ne samo da je zanemario da je taj postupak vođen u odnosu na osobu koja je preminula ... godine (kako to proizilazi iz Zapisnika Narodnog odbora Opštine Lukavac od 19.04.1963. godine i od 20.04.1963. godine), već je zanemario i činjenicu da L.J. u vrijeme zaključenja sudske nagodbe nije bila vlasnik predmetne nekretnine, iako je kao takva bila upisana po starom premjeru. Naime, kako je naprijed navedeno, L.B. naslijedile su nakon njene smrti sestre M.S. rođ. B. i K.N. rođ. B., koje su predmetnu nekretninu u postupku arondacije prodale Zemljoradničkoj zadrugi u Puračiću, nakon čega su rješenjem Skupštine Opštine Lukavac, Srez Tuzla broj 05/2-854/3-63 od 22.10.1963. godine predmetne nekretnine, obuhvaćene arondacijom, pripojene Zemljoradničkoj zadrugi u Puračiću, te je istim rješenjem određena uknjižba prava vlasništva u korist društvene svojine sa organom upravljanja Skupština Opštine Lukavac i organa korištenja Zemljoradnička zadruga u Puračiću.

Stoga, u navedenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, a kada tužitelji nisu dokazali koju su to tačno nekretninu njihovi pravni prednici dali u zamjenu za predmetnu nekretninu, s kim je zamjena nekretnina izvršena, kao ni osnov te zamjene, da nisu dokazali da je njihovim pravnim prednicima i njima od strane nadležnog organa priznato pravo na predmetnoj nekretnini po nekom pravnom osnovu, onda suprotno zaključku prvostepenog suda, tužitelji nisu dokazali da njihov posjed sporne nekretnine ima kvalitet kakav ima u vidu član 58. stav 1. i 2. ZSP. Dakle, nisu dokazali da su zakoniti i savjesni posjednici predmetne nekretnine, zbog čega neovisno o dužini neprekidnog posjedovanja iste od strane tužitelja i njihovih pravnih prednika, nisu ispunjeni uslovi iz člana 58. stav 1. i 2. ZSP za sticanje dosjelošću prava vlasništva na spornoj nekretnini, a što se žalbom osnovano ukazuje.

Imajući u vidu naprijed navedeno valjalo je, primjenom odredbe člana 229. tačka 4. ZPP, žalbu uvažiti, prvostepenu presudu preinačiti i tužitelje odbiti sa tužbenim zahtjevom u cjelosti, kao i sa zahtjevom za naknadu troškova parničnog postupka, kako je to navedeno u stavu prvom izreke ove drugostepene presude.

Istovremeno, primjenom odredbe člana 397. stav 2. i člana 386. ZPP, valjalo je preinačiti i odluku o troškovima postupka, sadržanu u stavu II izreke prvostepene presude. Naime, tuženom koji je uspio sa žalbom pripadaju troškovi prvostepenog postupka u ukupnom iznosu od 5.940,00 KM, a koji se sastoje od troškova sastava odgovora na tužbu u iznosu od 1.080,00 KM, zastupanja na pripremnom ročištu od 18.07.2022. godine u iznosu od 1.080,00 KM, zastupanja na dva nastavka pripremnog ročišta u iznosima od po 540,00 KM, zastupanja na glavnoj raspravi od 16.11.2022. godine u iznosu od 1.080,00 KM, te zastupanja na tri nastavka glavne rasprave u iznosima od po 540,00 KM, imajući pri tome u vidu odredbu člana 395. ZPP, ograničenja propisana Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o advokaturi FBiH („Sl. novine FBiH“, broj: 18/05), kao i odredbe važeće Adv. Tarife. Sa viškom zahtjeva za naknadu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa od 5.940,00 KM, do potraživanog iznosa od 7.740,00 KM, tuženi je odbijen.

Odgovor tužitelja na žalbu tuženog nije doprinio razjašnjenju spornog odnosa između stranaka, pa se ovi troškovi cijene nepotrebnim u žalbenom postupku, slijedom čega je odlučeno kao u stavu drugom izreke ove presude, primjenom odredbe člana 396. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Sabira Baraković, s.r.